

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 1Co/4/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8214207963
Dátum vydania rozhodnutia: 18. 03. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jozef Angelovič
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2021:8214207963.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Jozefa Angeloviča a sudcov JUDr. Mareka Kohúta a JUDr. Anny Ilčinovej v sporovej veci žalobkyne: N. E., H.. X.X.XXXX, C. D. XXX/X, T., zastúpenej JUDr. Matúšom Hribom, advokátom so sídlom v Bardejove, Na hradbách 5, IČO: 42246237, proti žalovanému: A. E., H.. XX.XX.XXXX, C. D. XXX/X, T., zastúpenému JUDr. Jánom Jurčom, advokátom so sídlom v Bardejove, Štefánikova 87, IČO: 35531835, o určenie vlastníckeho práva k nehnuteľnosti s prísl., o odvolaní žalobkyne proti rozsudku Okresného súdu Bardejov č.k. 1C/263/2014-358 z 30.11.2020, takto

rozhodol:

Potvrďuje rozsudok.

Žalovaný má nárok na náhradu trov odvolacieho konania proti žalobkyni v rozsahu 100 %.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie zamietol žalobu, ktorou sa žalobkyňa domáhala určenia bezpodielového spoluvlastníctva sporových strán k rodinnému domu súpisné č. XXX, postaveného na parcele č. XXX o výmere 173 m² - zastavané plochy a nádvoria, zapísaného na LV XXXX, k.ú. T. o veľkosti podielu 1/1. Priznal žalovanému proti žalobkyni nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %.

2. Vychádzal zo zistenia, že stavebné povolenie na prístavbu a nadstavbu rodinného domu so získaním samostatného bytu, vodovodnej prípojky a garáže bolo vydané na meno žalovaného, rovnako ako kolaudačné rozhodnutie, a to na povolenie užívania stavby - prístavba, nadstavba rodinného domu so získaním samostatného bytu, na pozemku parc. č. XXX, XXX/X, účel užívania - bývanie.

3. V technickej správe k domu je uvedené, že rekonštrukcia rodinného domu sa prevedie rekonštrukciou suterénu, prízemí a strechy s vytvorením nového bytu v podkroví. V maximálnej miere sa využijú jestvujúce pivničné priestory, murivo v prízemí a drevený strop nad prízemím tak, aby počas celej rekonštrukcie bol dom obývania schopný.

4. Ďalej bolo zistené, že žalobkyni bolo oznámené S. dňa 30.12.2005 že došlo k úplnému splateniu stavebného úveru zo zmluvy o stavebnom sporení č. XXXXXXXX X XX. Zároveň bola vystavená kvitancia a súhlas s výmazom záložného práva na nehnuteľnú vec N. na nehnuteľnosti na LV č. XXXX, k.ú. T. - parc. č. 262, č. 263, č. 264, č. 265/1, 267 a stavby súp. č. XXX postavenej na parcele č. XXX- rodinný dom, ktorých vlastníkom je A. E. - žalovaný.

5. Výsluchom žalobkyne súd zistil, že dom v pôvodnom stave mal obývačku, spálňu, kuchyňu a chodbu úzku. Detská izba sa urobila až potom. Za domom bola dielňa jeho otca, ktorá sa potom zvalila a vŕfali sa aj 3 steny a kopalo sa do hĺbky 2,30 m nové pivnice. Stará pivnica ostala pod detskou izbou

terajšou (bývalá obývačka), zvyšok je nové, rozšírila sa chodba, urobil sa nový vstup. Odtiaľ je prístup do podkrovia a do pivnice. Urobili sa špajza, kotolňa, a tiež v pivnici je aj sušiareň pod obývačkou. Tiež sa tam urobil aj vchod do garáže. Nad kotolňou sa urobila kúpeľňa, WC, špajza a rozšírená chodba. Potom je tam výstup hore schodiskom. Je pristavený nový vstup do domu, širší. Kde bol vchod kedysi, je teraz vešiaková stena. Všetko je komplet novo postavené. Tiež sa urobila aj nová garáž. Na nej je urobená terasa. Na nej sa robila už spomínaná nová strecha. Garáž je murovaná pristavená. Vchod majú od polície, tam sa prikúpil pozemok, aby mali na nový prístup, keďže bol problém s jeho sestrou. Síce sú ul. D., ale prístup majú zo Š. ul. Tiež je urobená nová strecha, nové omietky, nové chodníky a už spomínaná terasa. Garáž je postavená na bývalom hnojisku. Terasa je jedna na garáži a druhá je z obývačky. Vstup do garáže je z nového pozemku. Udávala, že stavali z toho, čo si nasporili. Mala stavebné sporenie na svoje meno. Vtedy, keď sa to prepisovalo u notára, tak ona sa vzdala vlastníctva, platilo by sa za to veľa peňazí. Prestavať začali v r. 2005. Až v r. 1998 prvýkrát urobili kúpeľňu, vtedy si kúpila práčku na splátky, aj z toho boli problémy.

6. Výsluchom žalovaného bolo zistené, že na výkrese na č.l. 64 je zakreslená stará časť múru, napravo sú novo vymurované múry. Novo dostavaná je garáž (vedľa obývačky) a na nej terasa (zastrešilo sa to kvôli zatekaniu). V strede, je starý múr. Ostali aj stropy. Všetko prerušovanou čiarou označené je stará časť. On to staval. Podľa výkresu na č.l. 64 je garáž a na nej terasa - napravo, naľavo stará časť domu - 3 izby (uvedené skúmal aj súdny znalec, vid' znalecký posudok). Otec mu daroval všetko drevo na stavbu, na strechu. Ešte tam bol s ním, on to financoval. Asi 5 rokov to bolo prikryté. Potom mu otec dal asi 20.000,- Kčs na stavbu ako vyrovnanie, že sestre dal dom. Tie steny, ktoré sa zbúrali, tak robili murári, zbytok priečky, omietky robil sám. Sám urobil schody do pivnice, na poschodie. Obklady robil kamarát. Financovalo sa to z tých peňazí, aké mali. Začal robiť v železiarňach. Stavebný úver splácala ona z peňazí, čo zarobila v Jase. Počas rekonštrukcie, po celý čas on a jeho rodina bývala v dome, v tých troch izbách (voda, elektrina neboli odstavené). Na otázku, v akom rozsahu boli deštruované pôvodné tri steny, udával, že jedná sa o tri obvodové múry, tie, ktoré označil ako nové. Tam bol predtým kameň, išlo to dole, vymurovalo sa to z kvádrov. Ostala len tá stredná priečka, ako uvádzal. Robili sa komplet základy pod múrmi. Pred vstupom do manželstva som mal nasporených asi 9.000,- Kčs.

7. Zo znaleckého posudku vyplýva :

7.1. Rozsah vykonanej rekonštrukcie nehnuteľnosti, a to:

- pri suteréne ostala pôvodná pivnica (1 miestnosť) o zastavanej ploche 26,47 m²; vykonanou prístavbou suterénu (s miestnosťami, schodisko, chodba, sklad, sušiareň, kotolňa) došlo k jeho rozšíreniu o zastavanú plochu 53,39 m², suterén spolu 79,86 m²,
- na prízemí z pôvodnej stavby ostali izba, spálňa, kuchyňa a časť chodby o zastavanej ploche 65,01 m²; vykonanou prístavbou boli pristavané miestnosti- prestrešené vstupné schody, zádverie, chodba, schodisko, obývací izba (na mieste pôvodnej dielne), kúpeľňa, samostatné WC a špajza o zastavanej ploche 83,65 m², prízemie spolu 148,66 m²,
- presné časové obdobie vykonávania prác nie je možné zistiť. Podľa výpovede účastníkov rekonštrukcia bola realizovaná v r.2005 - 2008, čomu zodpovedajú aj použité prvky, materiál a technické riešenie. Kolaudačné rozhodnutie bolo vydané 26.1.2009.
- pôvodný dom bol postavený v r. 1932, bol prízemný (I.NP) s čiastočným podpivničením (1 pivnica). Na prízemí mal tieto miestnosti - chodba, izba, spálňa, kuchyňa a dielňa. Pôvodný dom mal zastavanú plochu: suterén 1.PP 26,47 m², prízemie 1.NP 109,70 m². V rámci rekonštrukcie bola zbúraná celá pôvodná strecha, dielňa a predný múr na súčasnom vstupe. Z pôvodnej stavby ostala izba, spálňa a kuchyňa, ostal drevený trámový strop nad týmito miestnosťami (vid' príloha 7). Tieto tri miestnosti boli užívané aj počas rekonštrukcie (ako aj tvrdia účastníci v spise). Zastavaná plocha po zbúraní dielne a múru I.NP je 65,01 m².

Nadstavba - v zmysle projektovej dokumentácie (PD) bola plánovaná nadstavba domu s vytvorením samostatného bytu. Nadstavba nie je zrealizovaná v zmysle PD, je zrealizovaná nová strecha s prístupovým schodiskom a štítovými múrmi s oknami, ale bez vstavby obytného podkrovia. Z pôjdneho priestoru je prístup na prestrešenú terasu nad garážou. Jedná sa v podstate o pôjdny priestor o zastavanej ploche 144,81 m².

Porovnanie zastavaných plôch (ZP) pôvodných (po zbúraní dielne) pred rekonštrukciou a po rekonštrukcií:

- Suterén ZP pred rekonštrukciou 26,47 m², po rekonštrukcii 79,86 m², zväčšenie ZP o 53,39 m², t.j. o 201 %,
- Prízemie ZP pred rekonštrukciou 65,01 m², po rekonštrukcii 148,66 m², zväčšenie ZP o 83,65 m², t.j. o 128 %.

Teda rekonštrukciou rodinného domu sa zastavaná plocha suterénu zväčšila o 201 % a prízemie o 128 %.

Dispozičné zmeny: Z hľadiska pôdorysnej dispozície došlo k rozšíreniu domu, teda aj k rozšíreniu pôvodnej dispozície. Pôvodná dispozícia na prízemí a aj v suteréne ostala v podstate pôvodná, t.j. umiestnenie a rozmery miestností (izba, spálňa, kuchyňa) ostali v podstate pôvodné. Nad týmito miestnosťami ostal aj pôvodný drevený trámový strop. Rekonštrukciou došlo k rozšíreniu domu a doplnení dispozície o vstup, chodbu, schodisko obývaciu izbu, kúpeľňu, špajzu a WC. Bola vybudovaná nová strecha. K vybudovaniu nového bytu v podkroví (tak, ako bol plánovaný v PD) nedošlo. Plánovaný byt v podkroví nebol vybudovaný.

Posúdenie prvkov dlhodobej životnosti rodinného domu pred a po rekonštrukcii: Do tohto posúdenia nie je zahrnutá garáž, prestrešenie garáže a vonkajšia prestrešená terasa, ktoré tvoria doplnkovú funkciu k rodinnému domu, jedná sa o vedľajšie stavby, bez ktorých by dom mohol byť štandardne užívaný. Do stanovenia technickej a východiskovej hodnoty ich však zahŕňa, pretože boli zrealizované.

7.2. Technická hodnota nehnuteľnosti :

- technická hodnota pred rekonštrukciou 12.932,14 eur
- po rekonštrukcii, rod. dom..... 67.338,54 eur

Navýšenie technickej hodnoty samostatného rodinného domu je 420 %.

- ostatné stavby: garáž 6.654,51 eur, prestrešenie terasy nad garážou 4.434,62 eur, prestrešená terasa pred domom 4.319,52 eur, vonkajšie schody na terasu 266,65 eur, ostatné stavby spolu 15.675,50 eur. Spolu hodnota domu a ostatných stavieb 83.014,04 eur.

Došlo k značnému technickému zhodnoteniu nehnuteľnosti a navýšeniu technickej hodnoty rodinného domu s ostatnými stavbami o 83.014,04 - 12.932,14 = 70.081,90 eur, t.j. o 542 %. Taktiež došlo k značnému technickému zhodnoteniu a modernizácii domu.

7.3. Z hľadiska pôdorysnej dispozície došlo k rozšíreniu domu, teda aj k rozšíreniu pôvodnej dispozície. Pôvodná dispozícia na prízemí a aj v suteréne ostala v podstate pôvodná, t.j. umiestnenie a rozmery miestností (izba, spálňa, kuchyňa) ostali v podstate pôvodné. Nad týmito miestnosťami ostal aj pôvodný drevený trámový strop. Rekonštrukciou došlo k rozšíreniu domu a doplnení dispozície o vstup, chodbu, schodisko, obývaciu izbu, kúpeľňu, špajzu a WC. Bola vybudovaná nová strecha. K vybudovaniu nového bytu v podkroví (tak, ako bol plánovaný v PD) nedošlo. Plánovaný byt v podkroví nebol vybudovaný.

7.4. Rekonštrukciou, teda prístavbou suterénu a prízemie a nadstavbou novej strechy, bol dom značne technicky zhodnotený a rozšírený tak, ako je to vyššie uvedené. Pred rekonštrukciou bol dom vedený na LV ako rodinný dom s. č. 462 na parcele č. 262 o zastavanej ploche 142 m² (viď geometrický plán (GP) príloha č. 4 a posudok príloha č. 9). Stavebným povolením (príloha č. 5) bola povolená prístavba a nadstavba tohto domu so získaním samostatného bytu v podkroví. Na liste vlastníctva po rekonštrukcii je vedený taktiež rodinný dom s.č. 462 na p.č. 262 o zastavanej ploche 173 m² (vrátane garáže!). Teda z hľadiska evidenčných a geodetických údajov vedených na katastri nehnuteľnosť nedošlo k zmene súpisného ani parcelného čísla domu. Došlo k zmene výmery zastavanej plochy domu (z dôvodu prístavby). K vytvoreniu samostatného bytu v podkroví, tak ako bol plánovaný nedošlo. Vstavba bytu v podkroví nebola zrealizovaná (viď foto príloha č. 12).

7.5. Prvkami dlhodobej životnosti (PDŽ) sú základy, zvislé nosné konštrukcie, vodorovné nosné konštrukcie (stropy), schodiská a strešná konštrukcia. Pôvodná stavba mala PDŽ a vykonaním rekonštrukcie boli tieto prvky rozšírené čo do výmery, tak aj do hodnoty. Presné hodnoty sú uvedené v bode 15 odôvodnenia.

7.6. Z predložených podkladov vyplýva, že dom bol v čase pred rekonštrukciou a aj počas rekonštrukcie obývaný a užívaný, v tom čase mal 3 izby - izbu, spálňu a kuchyňu. Avšak ako vyplýva z projektov, znaleckého posudku z r. 1989 a výpovede strán, bývanie v tomto dome bolo nízkeho štandardu. Dom bol z roku 1932, bez väčších opráv, ústredné kúrenie nebolo, kúpeľňa bola zriadená až v r. 1998 (č.l. 82). Technické riešenie a vybavenie - viď ods. 2.1.1 - stanovenie technickej hodnoty pôvodného domu. Dom pred rekonštrukciou nebol ani na priemernej úrovni bývania, nezodpovedal súčasným trendom a

bežnému bývaní. Z technického hľadiska a hľadiska stavebného zákona dom bol pevne spojený so zemou, na LV bol vedený ako nehnuteľnosť - rodinný dom. Kvalitu základov, hlavne pod bývalou dielňou nemožno v čase ohodnotenia už posúdiť. Aj v čase ohodnotenia pôvodná časť už zrekonštruovaného domu je na pôvodných základoch - viď príloha č. 8 oranžové značenie. Rodinný dom v čase ohodnotenia umožňuje štandardné bežné bývanie so štandardným technickým riešením a vybavením.

7.7. Hodnota vykonaných prác a dodávok je stanovená v zmysle vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 492/2004 Z.z. o stanovení všeobecnej hodnoty majetku, podľa ktorej je: „Východisková hodnota (VH) je znalecký odhad hodnoty, za ktorú by bolo možné hodnotenú stavbu nadobudnúť formou výstavby v čase ohodnotenia na úrovni bez dane z pridanej hodnoty.“ Teda sa jedná o hodnotu prác a materiálu potrebnú na realizáciu stavby. Hodnota stavebných prác a materiálu potrebných na realizáciu rekonštrukcie:

- Rodinný dom :

Suterén I. PP prístavba	18.070,98 eur
Prízemie I. NP prístavba vrátane strechy	39.710,51 eur
Rodinný dom spolu VH	57.781,49 eur

- Ostatné stavby :

Garáž	6.654,51 eur
Prestrešenie terasy nad garážou	4.434,82 eur
Prestrešená terasa pred domom	4.319,52 eur
Vonkajšie schody na terasu	266,65 eur
Ostatné stavby spolu.....	15.675,50 eur

Spolu hodnota stavebných prác a materiálu potrebných na rekonštrukciu domu a výstavbu ostatných objektov činí 57.781,49 + 15.675,50 = 73.456,99 eur + DPH 19 % v sume 13.956,83 eur = hodnota stavebných prác a materiálu spolu s DPH činí 87.413,82 eur.

7.8. Na otázku nech sa znalec vyjadrí k prvému NP na prílohe č. 7 a 8 ZP, či dispozícia pôvodného 1.NP bola zreteľná aj po odstránení konštrukcií na prílohe vyznačený žltou farbou, zároveň nech sa popíše dispozícia prvého NP podľa prílohy 7, uviedol, že pôvodná dispozícia: bola tam dielňa a vstup v pôvodnom dome. Aké miestnosti tam boli to vyplýva z prílohy č. 7. Zbúraná bola dielňa a obvodový múr pri vstupe, teda možno povedať, že bola zmenená dispozícia zbúraním. Dispozícia sa myslí umiestnenie v miestnosti, k iným zmenám na pôvodnom dome nedošlo.

8. Ako vyplýva z vykonaného dokazovania zápis v katastri nehnuteľností o vlastníckom práve k spornej nehnuteľnosti svedčí žalovanému, a to titulom darovania za trvania manželstva. V zmysle citovaného ustanovenia § 143 OZ veci získané darom nepatria do BSM. Jedine, že by sa jednalo o prípad takej rekonštrukcie veci, a teda o taký zásah do pôvodnej veci - darovanej nehnuteľnosti, ktorý by spôsobil jej zánik a zároveň vznik novej veci.

9. Avšak v tomto prípade vychádzajúc z vykonaného dokazovania, najmä znaleckého dokazovania, súd dospel k záveru, že v tomto prípade k vzniku novej veci v právnom slova zmysle nedošlo. K zániku pôvodnej veci totiž nedošlo. Vychádzajúc z vyjadrení strán sporu a záverov znaleckého posudku má súd zato, že pôvodná stavba mala vybudované prvky dlhodobej životnosti a vykonaním rekonštrukcie boli tieto prvky len rozšírené čo do výmery, tak aj do hodnoty (viď znalec: „Prvkami dlhodobej životnosti (PDŽ) sú základy, zvislé nosné konštrukcie, vodorovné nosné konštrukcie (stropy), schodiská a strešná konštrukcia. Pôvodná stavba mala PDŽ a vykonaním rekonštrukcie boli tieto prvky rozšírené čo do výmery, tak aj do hodnoty.“). Z hľadiska pôdorysnej dispozície došlo k rozšíreniu domu, teda aj k rozšíreniu pôvodnej dispozície, avšak za zachovania prvkov dlhodobej životnosti. Pôvodná dispozícia na prízemí a aj v suteréne ostala v podstate pôvodná, t.j. umiestnenie a rozmery miestností (izba, spálňa, kuchyňa) ostali v podstate pôvodné. Nad týmito miestnosťami ostal aj pôvodný drevený trámový strop. Zbúraná bola dielňa (na jej mieste postavená obývací izba) a časť obvodového múru pri vchode. Zachované ostali aj základy domu. Steny ostali zachované v zmysle dispozície, zamenili sa len kamene za kvádre pri stenách, kde bolo vlhko (aj počas toho bol dom obývatel'ný), teda došlo k ich sanácii, či tzv. generálnej oprave (v zmysle technickom). Rekonštrukciou došlo k rozšíreniu domu a doplnenie dispozície o vstup, chodbu schodisko, obývaciu izbu, kúpeľňu, špajzu a WC. Bola vybudovaná nová strecha. K vybudovaniu nového bytu v podkroví (tak, ako bol plánovaný v PD) nedošlo. Plánovaný byt v podkroví nebol vybudovaný. Bez týchto zásahov bol dom riadne obývatel'ný, avšak v nižšom štandarde, ako sa v dnešnej dobe očakáva od štandardného bývania. Dokonca bol dom obývatel'ný v pôvodnej

časti dispozície aj počas vykonávania rekonštrukcie. Rozšírením dispozície domu došlo k zvýšeniu štandardu bývania a k značnému zvýšeniu zastavenej plochy a hodnoty nehnuteľnosti (v rozsahu, ako je v odôvodnení vyššie uvedené a konštatované).

10. K námietkam a argumentácii žalobkyne, že, rekonštrukcia sa financovala zo stavebného úveru na meno žalobkyne, súd prvej inštancie uviedol, že uvedené svedčí len o tom, že manželka (žalobkyňa) vynaložila finančné prostriedky na majetok druhého manžela (žalovaného), a teda, že uvedené môže byť predmetom vyporiadania BSM medzi nimi, nie, že je vlastníčkou veci. Naviac nebolo preukázané, aby uvedené finančné prostriedky boli jej výlučným majetkom, a či prípadne aj tieto nepatrili do ich spoločného BSM. Dom odo dňa nadobudnutia, teda 17 rokov užívali spolu ako manželia na účely trvalého bývania, avšak uvedené neznamená, že žalobkyňa nadobudla vlastnícke právo k veci. Uvedené len svedčí o spoločnom užívaní veci manželmi, jej udržiavaní, bežnej starostlivosti o vec, modernizácii s ohľadom na technický pokrok, či zvýšenie štandardu bývania. Uvedené by malo byť v záujme oboch manželov, ak tam majú spoločné bydlisko. Je pomerne bežné v manželských vzťahoch, že manželia užívajú spoločne vec patriacu len jednému z manželov a že druhý manžel sa podieľa na jej udržiavaní (veď tam napr. býva v prípade rodinného domu) a jej zachovávaní bez toho, aby z tohto dôvodu nadobudol vlastníctvo k nej. Okolnosť, že žalobkyňa sa vzdala vlastníctva domu pri prepise u notára, aby sa neplatilo viac peňazí, súd prvej inštancie uviedol, že uvedené nebolo žiadnym spôsobom preukázané. Darovacia zmluva bola na strane obdarovaného uzavretá len so samotným žalovaným. Okolnosť, že došlo niekoľko stonásobne k zvýšeniu rozmerov domu, zastavanej plochy a hodnoty nehnuteľnosti, nie je pre posúdenie veci (otázky vlastníctva) rozhodujúca. Aj otázka investícií je otázkou vyporiadania napr. BSM, príp. iného konania, nie konania o určenie vlastníckeho práva. V tomto nie je rozhodujúce ani na koho bolo vydané stavebné, či kolaudačné rozhodnutie, príp. kto financoval stavbu, príp. z čieho materiálu bola stavba postavená. Dôležité je len posúdenie prvkov dlhodobej životnosti, čo podľa názoru súdu stavba spĺňala a tieto ostali aj zachované (viď vyššie). Vo vzťahu k dĺžke konania a nemožnosti si uplatnenia nárokov na prípadne investície do BSM súd prvej inštancie uviedol, že žalobkyni v priebehu tohto konania nič nebránilo si v zákonných lehotách uplatniť tak nároky vyplývajúce z investícií do cudzej veci, resp. podať riadny návrh na vyporiadanie bezpodielového spoluvlastníctva manželov (ktoré by zrejme súd prerušil do právoplatného skončenia tejto veci, ktoré mal súd podľa pokynov odvolacieho súdu riadne meritórne rozhodnúť), kde by si tieto udávané nároky uplatnila a boli by uplatnené riadne a včas a predmetom konania by bolo len ich preukázanie a výška a príp. výška vyrovnávacieho podielu manžela z BSM. Aj z tohto dôvodu súd prvej inštancie pôvodne poukazoval na absenciu naliehavého právneho záujmu na vedení konania, aby sa všetky práva a povinnosti medzi bývalými manželmi vyriešili v konaní o vyporiadanie BSM, aj keď uvedené bolo odvolacím súdom vyhodnotené ako nesprávne právne posúdenie veci. Uplatňovaná námietka odňatia možnosti účastníkom konania konať o prípadnej dohode o vyporiadaní BSM bez meritórneho rozhodnutia v tejto veci sa súdu s ohľadom na nepriaznivé vzťahy medzi účastníkmi konania (aj vedené konania na súde, ako udával právny zástupca žalobkyne) javí ako vysoko nepravdepodobné.

11. Výrok o trovách konania odôvodnil ustanovením § 255 ods. 1 CSP.

12. Proti rozsudku v zákonnej lehote podala odvolanie žalobkyňa a navrhla, aby odvolací súd rozsudok zmenil a žalobe vyhovel.

13. Odvolanie odôvodnila ustanovením § 365 ods. 1 písm. f) CSP, t.j. že súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam a ustanovením § 365 ods. 1 písm. h) CSP, t.j. že rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

14. Poukázala na to, že deštrukcia nosných stien je pre posúdenie vzniku novej veci z hľadiska práva rozhodujúca. Judikatúra nehovorí o potrebe zrovnania pôvodných nosných stien so zemou, ale úplne jasne uvádza pravidlo spočívajúce v tom, že po deštrukcii istej časti už nebude zrejme pôvodné riešenie domu. V danom prípade k uvedenému nepochybne došlo, a teda aj keby nové steny kopírovali pôvodné dispozičné riešenie, ide o novú vec. To, že súd uvádza, že steny boli zbúrané a nanovo postavené z iného materiálu nemôže byť v prospech žalovaného, ale naopak. Súd teda pochybil, ak uvedené vôbec neriešil a istý náznak úvah o zmene materiálu steny vykladá z hľadiska konečného výsledku a nie z hľadiska rozhodujúceho právneho významu.

15. Zo znaleckého dokazovania nepochybne vyplýva, že zbúraná bola dielňa a obvodový múr pri vstupe, teda možno povedať, že bola zmenená dispozícia zbúraním. To znamená, že nosné konštrukcie domu boli zbúrané a následnou stavebnou činnosťou zmenené, a to v kvantitatívne významnom rozsahu, z čoho vyplýva, že bolo preukázané, že pri rekonštrukcii došlo k zrušeniu poznateľnosti riešenia prvého nadzemného podlažia, a preto touto rekonštrukciou došlo k vytvoreniu novej veci, ktorá ku dňu zániku manželstva do BSM nepatrila.

16. Súd pochybil aj v otázke náhrady trov konania, nakoľko žalobkyňa podala žalobu v čase trvania manželstva po tom, čo bola z domu manželom násilne vyhnaná vo vyššom veku. S neskorším návrhom na rozvod manželstva nesúhlasila a nebolo zrejme, či k rozvodu dôjde.

17. Žalovaný sa k odvolaniu žalobkyne nevyjadril.

18. Odvolací súd prejednal vec podľa § 378 ods. 1 CSP a nasl., a to bez nariadenia odvolacieho (§ 385 ods. 1 CSP a contrario) a zistil, že odvolanie žalobkyne nie je dôvodné.

19. Súd prvej inštancie vykonal vo veci dokazovanie v potrebnom rozsahu, na základe ktorého správne zistil skutkový stav a vo veci aj správne rozhodol. Skutkové zistenia súdu prvej inštancie zodpovedajú vykonanému dokazovaniu a odôvodnenie rozhodnutia má podklad v zistení skutkového stavu. Na týchto správnych skutkových zisteniach súdu prvej inštancie nič sa nezmenilo ani v štádiu odvolacieho konania, pričom nemožno mať pochybnosti ani o správnosti právneho posúdenia prejednávanej veci súdom prvej inštancie.

20. Podľa § 143 Občianskeho zákonníka v bezpodielovom spoluvlastníctve manželov je všetko, čo môže byť predmetom vlastníctva a čo nadobudol niektorý z manželov za trvania manželstva, s výnimkou vecí získaných dedičstvom alebo darom, ako aj vecí, ktoré podľa svojej povahy slúžia osobnej potrebe alebo výkonu povolania len jedného z manželov, a vecí vydaných v rámci predpisov o reštitúcii majetku jednému z manželov, ktorý mal vydanú vec vo vlastníctve pred uzavretím manželstva alebo ktorému bola vec vydaná ako právnenému nástupcovi pôvodného vlastníka.

21. Podľa § 148 ods. 1 Občianskeho zákonníka zánikom manželstva zanikne i bezpodielové spoluvlastníctvo manželov.

22. Podľa § 149 ods. 1 Občianskeho zákonníka, ak zanikne bezpodielové spoluvlastníctvo, vykoná sa vporiadanie podľa zásad uvedených v § 150.

23. V prejednávanej veci bolo nepochybne preukázané, že manželstvo sporových strán bolo rozvedené rozsudkom Okresného súdu Bardejov sp.zn. 5C/65/2015 z 9.9.2016 a BSM sporových strán bolo zrušené za trvania manželstva rozsudkom Okresného súdu Bardejov sp.zn. 1C/130/2015 z 20.10.2015, ktorý nadobudol právoplatnosť 24.2.2016.

24. V zhode so súdom prvej inštancie aj odvolací súd konštatuje, že predmetný rodinný dom nemôže patriť do bezpodielového spoluvlastníctva manželov sporových strán, nakoľko nejde o vec, ktorá by bola nadobudnutá za trvania manželstva. Ako vyplýva, z dokazovania vykonaného na súde prvej inštancie, počas trvania manželstva sporových strán bola vykonaná len rekonštrukcia tohto rodinného domu bez toho, aby v tomto smere vznikla nová originálna vec patriaca do BSM sporových strán.

25. Z judikatúry, ktorú možno v prejednávanej veci aplikovať (uznesenie Najvyššieho súdu ČR sp.zn. 22Cdo/1350/2005 z 31.1.2007 a čiastočne aj uznesenie Najvyššieho súdu SR sp.zn. 2Cdo/247/2010 z 28.2.2011), nepochybne vyplýva, že v prípade zmien na nehnuteľnostiach patriacich pôvodne do vlastníctva len jedného z manželov (tak, ako je to v prejednávanej veci), možno považovať za vznik novej veci v právnom slova zmysle, ktorá by mohla patriť do BSM sporových, len zánik pôvodnej stavby, pričom nadzemná stavba zaniká a prestáva byť vecou v právnom slova zmysle vtedy, ak už nie je zrejme dispozičné riešenie prvého nadzemného podlažia. Stavby zanikajú vždy deštrukciou obvodového muriva pod úroveň stropu nad prvým nadzemným podlažím, obvykle pri súčasnom odstránení muriva priečok, v dôsledku čoho zaniká poskytujúci obraz o dispozičnom riešení pôvodnej stavby.

26. So zreteľom na výsledky znaleckého dokazovania vykonaného na súde prvej inštancie, nemožno konštatovať, že by k takejto deštrukcii pôvodnej stavby a vzniku stavby novej, došlo v prípade sporových strán v prejednávanej veci.

27. Zo znaleckého posudku znalca P. Z. F. č. 120/2016 vyplýva, že došlo len k čiastočnej zmene dispozície predmetného rodinného domu patriaceho žalobcovi v tom zmysle, že došlo k zbúraníu dielne a obvodového múru pri vstupe, čo aj odvolací súd hodnotí len ako čiastočnú zmenu dispozície pôvodného rodinného domu. Ostatné dispozičné riešenie predmetného rodinného domu zostalo pôvodné, vrátane izby, spálne, kuchyne a časti chodby, ako aj vrátane stropu nad obytnými miestnosťami, pričom počas rekonštrukcie v týchto priestoroch sporové strany aj ako manželia bývali.

28. Za týchto okolností nemožno súhlasiť s odvolacou argumentáciou žalobkyne spočívajúcou v tom, že došlo k podstatnému prepracovaniu dispozičného riešenia predmetného rodinného domu, zbúraníu jeho podstatných častí v rovine zvislých nosných konštrukcií a následne k vytvoreniu novej veci, ktorá by mohla byť predmetom BSM sporových strán.

29. Správne preto postupoval súd prvej inštancie pokiaľ žalobu zamietol a nepochybil ani pri výroku o trovách konania, pokiaľ sa riadil zásadou úspechu a neúspechu sporových strán z hľadiska výsledku konania. Okolnosť, že žalobkyňa údajne opustila spoločnú domácnosť v dôsledku správania sa žalovaného a nesúhlasila s návrhom na rozvod manželstva, nie je v tomto smere právne významná.

30. Preto postupom podľa § 387 ods. 1 CSP odvolací súd rozsudok ako vecne správny potvrdil, pričom v podrobnostiach poukazuje na správne a výstižné dôvody uvedené v odôvodnení rozhodnutia súdu prvej inštancie (§ 387 ods. 2 CSP).

31. O trovách odvolacieho konania bolo rozhodnuté podľa § 396 ods. 1 CSP a § 255 ods. 1 CSP, podľa ktorého žalovaný ako sporová strana, ktorá mala v odvolacom konaní plný úspech, má nárok na náhradu trov tohto štádia konania proti žalobkyňi, ktorá v odvolacom konaní úspech nemala. Výšku týchto trov ustáli postupom podľa § 262 ods. 2 CSP súd prvej inštancie po právoplatnosti tohto rozhodnutia odvolacieho súdu samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

32. Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Prešove pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je odvolanie prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP). Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej, alebo ktorým sa konanie končí, ak:

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca, alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo, alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca, alebo nesprávny obsadený súd,
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 430 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky:

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxi dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená,
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

Dovolanie v prípadoch uvedených v ods. 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods.1, 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné ak:

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desať násobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania, len príslušenstvo, pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písm. a) a b).

Na určenie výšky určenie minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v ods. 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 1, 2 CSP). Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP). Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacoch od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom, alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 1,2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne a čoho sa dovolateľ domáha (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom.

Povinnosť podľa ods. 1 neplatí, ak je:

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec, alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou, alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a ochrane pred diskrimináciou, alebo odborovou organizáciou, a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 1, 2 CSP).

Rozsah v akom sa rozhodnutie napadá môže dovolateľ rozšíriť, len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 CSP).